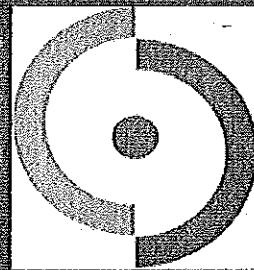

СОСТАВЛЕН С ПОДАРУВАЊЕ
СОСАДСТВО НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СИГУРУВАЊЕ

Бр.№ 02-Т28/М

29-12-2021 год. -ЧИ
СКОПЈЕ- СНКУР

**ПЛАН ЗА РАБОТА
НА
АГЕНЦИЈАТА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА
СИГУРУВАЊЕ, ЗА 2022 ГОДИНА**

декември,2021

Врз основа на член 158 - с точка 9 од Законот за супервизија на осигурување ("Службен весник на Република Македонија" бр.27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/2018 и 198/2018) и ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.101/2019 и 31/2020), Законот за задолжително осигурување во сообраќајот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/2005; 70/2006; 81/2008; 47/2011; 135/2011, 112/2014 и 145/2015) и ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.220/2019), член 13 од Статутот бр. 02-822/1 од 4.12.2019 година, Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување, на седница на Совет на експерти, одржана на ден 29 декември, 2021 година донесе

ПЛАН ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ ЗА 2022 ГОДИНА

ВОВЕД

Агенцијата за супервизија на осигурување во насока на спроведување на своите законски надлежности изготвува годишен план за работа. Планот има за цел да обезбеди остварување на стратегиските цели на АСО преку управување и насочување на расположливите ресурси кон приоритетните области, јакнење на капацитетот во сите домени од работењето, натамошно унапредување на квалитетот на работа како и да овозможи следење и оцена на резултатите и ефективноста на преземените мерки.

Активностите опфатени со овој план претставуваат редовни работни процеси во АСО и ќе се реализираат во текот на 2022 година, додека истиот предвидува и подолгорочни активности кои се претходно започнати и за кои е потребен подолг рок за имплементација.

1. Мисија и Визија

Агенцијата за супервизија на осигурување (ACO) е самостојно и независно регуляторно тело со јавни овластувања.

Во рамки на законските надлежности и овластувања, АСО го регулира пазарот на осигурување, врши надзор над работата на осигурителните субјекти, се грижи за заштита на правата на осигурениците и придонесува за финансиска едукација на населението и поддршка на финансиската инклузија.

2. Цели и задачи на АСО

Во насока на спроведување на надлежностите согласно Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и другите релевантни закони, АСО ќе продолжи да ги реализира целите преку следните активности:

- одржување на законит, чесен и транспарентен пазар на осигурување,
- рационално управување на расположливите ресурси во насока на постојано унапредување на квалитетот на работење, ефикасноста и транспарентноста,
- усогласување со нови законски барања, европски прописи, и меѓународните супервизорски принципи и стандарди,
- развој на пазарот на осигурување и подигнување на свеста на јавноста за улогата на осигурувањето и супервизијата на осигурување,
- заштита на правата на осигурениците со истовремено спроведување на финансиска едукација на населението и поддршка на финансиската инклузија,
- соработка со домашни и меѓународни тела и институции.

Во својата работа АСО ќе ги почитува принципите и начелата на корпоративна општествена одговорност како збир на сите економски, правни, етички, дискрециони очекувања што општеството ги има кон правните субјекти. Како регулаторна институција ќе ги применува меѓународните супервизорски принципи и стандарди.

3. Организациска поставеност на АСО за извршување на планот за работа

Планот за работа на АСО за 2022 година ќе се реализира со вкупно 34 вработени во рамките на различни организациони единици и вработени за административна поддршка како и 5 члена на Советот на експерти.

Согласно актите за внатрешна организација и систематизација на работни места, вработените се распоредени во 2 независни дирекции, 3 стручни служби, 9 дирекции во рамки на службите и 2 работни места со звање генерален советник. Со годишниот план за вработување во 2022 година, АСО предвидува зголемување на бројот на вработените и кариерно унапредување.

4. Стратегиско планирање и управување со ризици во АСО

Управувањето со ризици е процес воспоставен во АСО кој ги вклучува сите домени од работењето заради обезбедување континуитет во работењето, унапредување на процесите на усогласеност, следење на нова законска регулатива, управување со оперативните ризици, обезбедување сигурност на информацискиот систем, заштита на лични податоци и сл.

5. Внатрешна ревизија

Активноста на внатрешната ревизија во АСО, согласно Планот за внатрешна ревизија за 2022 година со користење на систематски, дисциплиниран и ризик-базиран пристап ќе придонесе за подобрување на процесите на раководење на АСО, процесите за управување со ризик и одржувањето на ефективни контроли во спроведувањето со ризици во управувањето, работењето и информациските системи на АСО, во однос на:

- Остварувањето на стратешките цели;
- Усогласеност со законите, прописите, политиките, процедурите и договорите;
- Ефективноста и ефикасноста на работењето на програмите;
- Веродостојноста и интегритетот на финансиските и оперативните информации;
- Заштитата на средствата.

6. Информатичка технологија и информациски систем на АСО

Во делот на информатичката технологија и информациските системи, планирани се активности за имплементација и надградба на новото апликативно решение за прибирање, обработка, чување на податоци од субјектите кои се предмет на супервизија и водење на регистри на пазарните осигурителни субјекти (ИСА СИС 2.0).

Исто така, планирана е и набавка и имплементација на нова мрежа односно Storage Area Network, заради обезбедување на поголем мемориски капацитет за податоци, како и за побрз и побезбеден пристап до истите. Во периодот како тековна активност ќе се врши координација на одржувањето на целокупната ИТ опрема и информациските системи во АСО.

7. Законска и подзаконска рамка

Согласно приоритетите во Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА), во текот на 2022 година, АСО во соработка со Министерството за финансии ќе ги продлабочат отпочнатите активности поврзани со подготовката на новата законска и подзаконска регулатива во областа на осигурувањето усогласена со Солвентност II Директивата. Во рамки на планираните активности е и подготовката на гап анализа и акциски план за изготвување на нова регулатива за посредување во осигурувањето согласно Директивата за осигурителна дистрибуција (Insurance Distribution Directive).

Во делот на подзаконска регулатива врз основа на претходна анализа се планира измена на постојни правила иници од доменот на реосигурување и издавање на актуарски потврди со цел попрецизно утврдување на постапките додека во насока на поголема ефикасност и транспарентност при управување со штетите од страна на друштвата за осигурување се планира подготовката на регулатива за утврдување на критериуми за решавање на нематеријални штети настанати од употреба на моторни возила.

АСО ќе продолжи да ги следи супервизорските меѓународни принципи и стандарди и проактивно ќе учествува во натамошно усогласување на домашната регулатива со европското законодавство, меѓународната практика и стандарди на регулација. Во овој контекст, се планира и подготовката на процедура за вонтеренска супервизија базирана на ризици.

Согласно Законот за финансиска стабилност се планира изготвување на критериуми за макропрудентна супервизија.

Секогаш кога ќе оцени за потребно, а во насока на зајакнување на супервизијата, АСО ќе издава циркулари со ставови и насоки за одредени прашања од областа на осигурувањето.

Агенцијата континуирано работи на зајакнување на политиките за заштита на правата и интересите на осигурениците и ќе продолжи проактивно со цел подобрување и воспоставување соодветна законска и институционална рамка за заштита на потрошувачите. Во насока на имплементација на Стратегијата за финансиска едукација и финансиска инклузија АСО ќе учествува со предлози за подготовката или измените

на нови законски решенија кои би се однесувале на заштита на потрошувачите на финансиски производи и услуги, финансиска едукација и финансиска инклузија.

8. Лиценцирање на субјектите на пазарот на осигурување

Во рамки на вршење на редовната дејност согласно Законот за супервизија на осигурување АСО спроведува постапка на лиценцирање на друштва за осигурување, осигурително брокерски друштва и друштва за застапување како и лиценцирање на физички лица кои вршат работи на застапување односно посредувањето во осигурувањето и актуарски работи.

Друштвата за осигурување се должни во текот на своето работење од АСО да добијат претходна дозвола или согласност за:

- Воведување на нова класа на осигурување,
- Статусни измени,
- Пренос на договори за осигурување на друго друштво за осигурување,
- Пренос на значен дел од своите активноти на друго друштво за осигурување,
- Измена на статут,
- Измена на назив и седиште,
- Именување на членови на орган на управување и
- други работи утврдени во Законот.

9. Едукација

Во текот на 2022 година АСО ќе продолжи со унапредување и развој на дејноста посредување во осигурување преку спроведување обука на застапници и брокери во осигурувањето со цел зголемување на нивната ефикасност на осигурителниот пазар, зајакнување на довербата на потрошувачите и развој на осигурителниот пазар.

Циклус на едукација за посредници во осигурување и спроведување на испит ќе се спроведе во текот на 2022 година, а врз основа на идентификувани потреби и интерес на осигурителниот пазар.

Во областа на актуаристика, во 2022 година ќе продолжи започнатиот циклус на едукација на актуари и спроведување на испит.

10. Супервизија на осигурување

Согласно Законот за супервизија на осигурување и Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, АСО ќе продолжи со континуирано спроведување на теренска и вонтеренска супервизија.

Активностите на теренска супервизија се планираат во годишен план за спроведување на супервизија кој се изготвува врз основа на сеопфатна анализа имајќи предвид квантитативни и квалитативни параметри од работење на пазарните субјекти, податоци од спроведени вонтеренски супервизии, податоци за број на поднесени претставки до АСО, наоди од извештаи на надворешна ревизија, поплаки од останати трети лица на пазарот на осигурување, информации добиени преку размена со надлежни супервизорски органи и други релевантни информации.

Супервизорските колеџи како форум за соработка и комуникација меѓу супервизорите, со цел за

олеснување на ефективноста на супервизијата на субјектите кои припаѓаат на група на осигурување, во 2022 година исто така, ќе бидат алатка на супервизорите во процесот на обезбедување на корисни информации и податоци за работењето на субјектите предмет на супервизија.

Вонтеренската супервизија ќе се спроведува континуирано преку анализа на добиените извештаи од пазарните субјекти. Во овие рамки, акцент ќе се стави на имплементација на пропишаните минимални стандарди на информациски системи за друштвата за осигурување, осигурителните брокерски друштва и друштвата за застапување во осигурување.

11. Заштита на осигуреници, финансиска едукација и инклузија

Заштитата на потрошувачите и финансиската едукација се комплементарни сегменти, кои треба да ја поддржат финансиската инклузија. Притоа, основен предуслов за поголема финансиска инклузија е здрав, стабилен, ефикасен финансиски систем и развиен и здрав осигурителен пазар како сегмент од финансискиот систем на една земја.

АСО во рамки на својата дејност континуирано ја промовира улогата на финансиската едукација на населението, се стреми да го презентира практичниот аспект од финансиската писменост и да делува како надополнување на формалното образование на младата популација. Воедно ги зајакнува политиките на транспарентно работење на осигурителните субјекти со цел зголемување на довербата на населението во осигурителниот пазар.

Во планираниот период и континуирано, АСО ќе спроведува активности на финансиска едукација на населението со цел:

- подобро разбирање на концептот на осигурување и ризиците, зајакнување на вештините на потрошувачите (физички лица, правни лица, домаќинства, ученици) за донесување одлуки во однос на правilen избор на осигурителен производ и услуга согласно нивните потреби;
- зголемување на свесноста кај населението за предностите од користење на осигурување и различните финансиски производи и услуги;
- давање поддршка на финансиската инклузија, преку натамошен развој на пазарот на осигурување, обезбедување поголем број релевантни информации околу осигурителните производи и услуги, при соодветна заштита на правата на потрошувачите во финансискиот сектор;
- зајакнување на свесноста за барање дополнителни информации, како и потребата за постојана едукација во областа на финансите, како исклучиво динамична област од економијата;
- придонесување за подобрување на законската регулатива и институционална поставеност заради воспоставување подобар систем на заштита на правата на потрошувачите во областа на финансите.

12. Развој на инфраструктурните и административни капацитети

Кадровската оспособеност на АСО е предуслов за квалитетно и ефикасно вршење на работите кои произлегуваат од законските надлежности. Годишниот план за вработување ги предвидува потребите на АСО од различни профили на вработени. Во текот на годината, согласно констатирани потреби од страна на кадарот ќе се спроведуваат специјализирани обуки, генерички обуки, посети на семинари и конференции во насока на нивна надградба и усовршување. Во оваа насока се и редовните едукативни програми и тренинзии кои ќе произлезат од Меѓународната асоцијација на осигурителни супервизори (ИАИС), Европското тело за супервизија (ЕИОПА), Банката за меѓународни порамнувања (BIS), Меѓународната мрежа за финансиско образование и едукација (ОЕЦД-ИНФЕ) и сл.

13. Проектни активности и организирање на настани

Активностите поврзани со проекти и организирање на настани согласно Планот за работа се спроведуваат со цел да се воведе одредена новина во работењето, да се промовира дејноста на АСО и да се обезбеди поголема транспарентност, да се унапреди тековното работење, или спроведување активности од заеднички интерес на повеќе релевантни страни.

Во текот на 2022 година овие цели АСО ќе ги реализира преку следните активности и настани:

- 13.1 Одбележување на Ден на осигурување, 1 ноември и воедно одбележување на тринаесет години постоење и успешна работа на АСО како независен регулатор;
- 13.2. Организирање настани за претставници од осигурителната заедница на стручни теми, преку работилници, панел дискусиии и сл;
- 13.3. Спроведување кванитативно истражување на пазарот со цел проценка на нивото на информираност на јавноста за функцијата и улогата на АСО како надлежна регулаторна институција на пазарот на осигурување, информираноста на осигурениците за придобивките од осигурувањето и механизмот за заштита на нивните права и интереси;
- 13.4. Активности во рамки на регионалниот проект за заштита од катастрофални ризици и природни катастрофи, ЕВРОПА РЕ поврзани и со развој и воспоставување на сеопфатен национален систем на земјоделско осигурување;
- 13.5. Активности за имплементација на усвоената национална Стратегија за финансиска едукација, финансиска инклузија за периодот 2022-2025 година;
- 13.6. Настани и активности во рамки на тековната техничка помош за финансиска едукација во Програмата на Конституенцата на Министерството за финансии на Холандија во соработка со Меѓународната мрежа за финансиска едукација при ОЕЦД;
- 13.7. Натамошно унапредување на корпоративното управување и транспарентноста на друштвата за осигурување;
- 13.8. Учество и придонес во текот на мисијата во 2022 година која ќе се спроведува од страна на Комитетот на експерти за евалуација на мерките за спречување перење пари и финансирање тероризам (MONEYVAL) за оценување на степенот на подготвенот и ефикасност на националниот систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
- 13.9. Објавување на Конкурс за најдобар истражувачки труд од областа на осигурувањето и управувањето со ризици и Конкурс за ученици од основно и средно образование за најдобра ликовна и литературна творба на тема осигурување;
- 13.10. Кампањи за подигнување на свеста кај населението за важноста на финансиската писменост преку одбележување на настаните: Глобална недела на пари, Денови на финансиска едукација, Европски квиз на парите и сл.;

14. Соработка

Вршењето на работите во надлежност на АСО налага соработка со домашни надлежни органи и тела, регионални регулаторни и меѓународни институции.

Агенцијата ќе ги прошири своите партнерски ангажмани не само со потпишување на меморандуми за соработка туку со примена на повеќе видови комуникација и работа со повеќе соработници (останати државни институции, невладини и граѓански здруженија, амбасади, медиуми и новинари), на домашно и меѓународно ниво било преку проекти, организирање и присуство на заеднички настани и предавања и сл.

- Домашна соработка

Соработката со Собранието ќе се одвива во функција на негово навремено известување, доставување и презентирање на финансиските извештаи и финансискиот план на АСО, годишниот извештај за работењето на АСО и годишниот извештај за состојбата и движењето на пазарот на осигурување, во врска со именувањето и разрешувањето на членови на Советот на експерти и претседателот на Советот. Исто така, АСО ќе известува до Собранието и другите надлежни органи за системски слабости кои индицираат активности во рамки на нивните надлежности.

Со Министерството за финансии ќе продолжи соработката во доменот на иницирање на измени на законски решенија во областа на осигурувањето и супервизијата на осигурување.

Соработката со Народната банка ќе се одвива во рамки на подготовката на Извештајот за финансиска стабилност во делот на системот на осигурување, соработка на основа на меморандумот за финансиска едукација и финансиска инклузија, соработка во рамки на стручните тела како Комитетот за финансиска стабилност и Поткомитетите и др.

Со Здружението на осигурители и Асоцијацијата на осигурително брокерски друштва соработката се одвива континуирано, во престојниот период ќе се продлабочи и зајакне особено во делот на имплементација на Стратегијата за финансиска едукација и финансиска инклузија. Во овој сегмент се планира да се склучи Меморандум за соработка.

Додека во рамки на воспоставената соработка со партните, АСО ќе продолжи да ги одржува добро воспоставените релации и ќе презема дополнителни иницијативи за реализације на активности од заеднички интерес. Континуирано, АСО ќе биде проактивна и ќе инициира соработка со други релевантни тела и институции вклучувајќи ја и академската заедница.

- Меѓународна соработка

АСО ќе продолжи со посветена работа на активности во рамки на Асоцијацијата на осигурителни супервизори и Меѓународната мрежа за финансиска едукација при Организацијата за економска соработка и развој (ИНФЕ-ОЕЦД). Соработката со овие меѓународни институции овозможува пристап до корисни податоци и информации, размена на знаење и искуство, развој на вештини за спроведување на супервизија, зајакнување на вештини за спроведување финансиска едукација како предуслов за поголема финансиска инклузија. Соработката во рамки на склучените меморандуми со странски регулаторни тела континуирано ќе се одвива.

15. Информирање на јавноста и транспарентност

Како независно регуляторно тело со јавни овластувања АСО ја има утврдено потребата од комуникација со сите засегнати страни односно има должност да комуницира ефикасно со клиентите, целните групи, вработените, надлежните институции и јавноста.

Заради овозможување јасна и фокусирана комуникација со цел да се разбере важноста од почитување на Законот и заложбата за поттикнување и зајакнување на своето присуство во јавноста, АСО:

- навремено ќе ги комуницира сите релевантни активности со јавноста;
- ќе обезбедува насоки за ефикасна и ефективна комуникација со целните групи;
- ќе ја зајакнува јавната свест дека ефикасната комуникација исклучително може да помогне за постигнување на целите на АСО;

- на јасен и избалансиран начин ќе ги пренесува клучните пораки и ставови до јавноста и целните групи;
- ќе утврдува поддршка на своите цели, планови и намери.

Во насока на навремено пренесување на информации и зајакнување на практиките за комуникација со сите релевантни страни, АСО континуирано делува преку својата веб страница, порталот за финансиска едукација и социјалните мрежки како и преку одржување на консултативни јавни средби.

16. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Планот за работа на Агенцијата за супервизија на осигурување за 2022 година влегува во сила со денот на негово донесување и ќе се применува од 1.1.2022 година.

Бр. _____
29.12.2022 година

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОВЕТ НА ЕКСПЕРТИ
Крсте Шајноски

